

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

948

Vragen van de leden **Helder** en **De Graaf** (beiden PVV) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Falende screening: racende agent kon gewoon doorwerken»* (ingezonden 21 oktober 2020).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 30 november 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020, nr. 756.

Vraag 1

Kent u het bericht «Falende screening: racende agent kon gewoon doorwerken»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3

Hoe is het mogelijk dat een aspirant-agent, die meldt dat een aantal familieleden zich op dat moment in Syrië bevinden, zijn opleiding tot agent ongestoord kan voortzetten?

Klopt het dat zelfs het gevaar dat ze zich vermoedelijk bezighouden met terroristische activiteiten geen beletsel is geweest om S. zijn opleiding te laten voltooien? Zo ja, welk signaal gaat daar van uit naar politieagenten in het bijzonder en naar de maatschappij in het algemeen?

Antwoord 2, 3

Ik wil niet ingaan op concrete casuïstiek. Om een goed beeld te vormen van de betrouwbaarheid en integriteit van een kandidaat worden diverse instrumenten ingezet. De politie vraagt diverse gegevens op; zoals NAW-gegevens, arbeidsverleden, nevenactiviteiten en dergelijke. Voorts wordt een overzicht opgevraagd van de geregistreerde gegevens bij BKR.

In het huidige screeningssysteem worden uitsluitend kandidaten die solliciteren op een vertrouwensfunctie onderworpen aan een omgevingsonderzoek. Dit omgevingsonderzoek wordt niet uitgevoerd bij een aspirant, omdat dit geleet op het ontbreken van een verhoogd integriteitsrisico niet proportioneel is.

¹ Telegraaf, 20 oktober 2020

Het kan gebeuren, ondanks dat alle andere maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid van een politieambtenaar te beoordelen, dat de politie alsnog feiten vaststelt die leiden tot een intern onderzoek of tot herbeoordeling van geschiktheid voor een aspirant die al in opleiding is.

Vraag 4

Bent u het eens dat dit het vertrouwen in de politieorganisatie ernstig schaadt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u hier aan doen?

Antwoord 4

De integriteit van politiemedewerkers is van groot belang en voor niet integer gedrag is geen plek in de politieorganisatie. Dat heb ik onlangs nog in mijn brief aan uw Kamer benadrukt.² In die brief is eveneens aangegeven dat veranderingen aan het VIK-stelsel noodzakelijk zijn.

De belangrijkste veranderingen die de korpschef – mede naar aanleiding van de gedane aanbevelingen – op korte termijn zal aanbrengen zijn: verbetering van kwaliteit, het inrichten van een centraal team voor complexe zaken en centrale sturing en een scheiding van disciplinaire zaken en strafrechtelijke zaken aan de voorkant.

De politie heeft voortdurend aandacht voor integriteit en neemt derhalve diverse maatregelen om de kans op integriteitsschendingen door ambtenaren van politie en het effect daarvan te verkleinen. Als er een vermoeden is van integriteitsschending, wordt direct een intern onderzoek opgestart. Indien nodig zal de politie passende maatregelen treffen. De politie maakt zo duidelijk dat integriteitsschendingen niet worden toegelaten.

Met de vernieuwing van het VIK-stelsel wordt een belangrijke stap gezet. Daarnaast wordt met de invoering van de wet screening ambtenaren van de politie en -externen het screeningsbeleid versterkt. Om te voorkomen dat het bevoegd gezag pas bij een periodiek of incidenteel hernieuwd onderzoek erachter komt dat een ambtenaar van politie strafbare feiten heeft gepleegd, zal vanaf de voorziene inwerkingtreding onder meer continue controle op veranderingen in de justitiële documentatie worden ingevoerd.

Vraag 5

Is het voldoen aan de eigen voorgenomen diversiteitsnorm hier belangrijker geweest dan de integriteit? Zo nee, hoe legt u dit dan uit?

Antwoord 5

Integriteit is een kernwaarde van de politie. Hierop wordt niet ingeboet ten faveure van diversiteit.

Vraag 6

Waarom staat er in de reactie van de korpsleiding dat «de huidige screeningswet het niet toestaat dat bij het screenen van nieuwe politiemensen in principe geen onderzoek plaatsvindt naar de omgeving van de kandidaat», terwijl de wet (Screening ambtenaren van politie en politie-externen) inmiddels er wel degelijk is en de politie daarvan als extern adviseur van op de hoogte is?

Antwoord 6

De enige screening waarbij op dit moment wel de omgeving wordt betrokken is het veiligheidsonderzoek, verricht onder verantwoordelijkheid van de AIVD. Uitsluitend personen die solliciteren naar een vertrouwensfunctie bij de politie, worden onderworpen aan een veiligheidsonderzoek.

De aangenomen wet Screening ambtenaren van politie en politie-externen die van toepassing zal zijn op alle politieambtenaren voorziet gedeeltelijk in omgevingsonderzoek. Er wordt op dit moment gewerkt aan een lijst met functies die voor zo'n onderzoek in aanmerking komen. Daarbij is er altijd een afweging rondom inbreuk van de privacy versus risico's. Deze wet treedt naar verwachting op 1 juli 2021 in werking. Vanaf dat moment kunnen politieambtenaren die werkzaamheden verrichten met een verhoogd integriteitsrisico worden onderworpen aan een omgevingsonderzoek bij aanvang van de werkzaamheden en gedurende de werkzaamheden.

² Kamerstuk 28 844, nr. 220